

HVERDAG PÅ „KNUD RASMUSSENS HØJSKOLE“

Af forstander *H. C. Petersen*

Der ringes ind kl. 8,00. Dagens arbejde begynder. „Den signede dag med fryd vi ser“ – „Vor fader, Du som er i himmelen . . . i al evighed, amen.“ Eleverne samles i klasseværelset og foredragssalen til morgenandagt.

Det er onsdag morgen. Timen begynder med „Grønlands økonomi og erhverv“. Tidligere er gennemgået forskellige emner indenfor Grønlands erhverv og økonomi, såsom hvor meget f. eks. fiskeriet indbringer i tons og kroner etc. I dag er der flere elever, som skal benytte timen til at fortælle om fiskeriet forskellige steder. En ung mand begynder med at forklare og fortælle om fiskeriet i Frederikshåb distrikt. Da han er færdig, fortsætter den næste og tager emnet: fiskeri i Godthåbsfjorden. Han bliver efterfulgt af en sukkertopper, hvis emne lyder: havkattefiskeri og -produktion i Sukkertoppen. Ligeledes fortæller en jakobshavner om fiskeriet ved Jakobshavns isfjord.

Der følger spørgsmål, svar og kommentarer.

Det ringer, timen er slut.

Ti minutter efter ringer det ind igen. Der skal være time i grønlandsk, hvor eleverne – efter forkundskaber – er delt i to hold.

Man har fire timer grønlandsk ugentlig, hvor halvdelen af tiden benyttes til gennemgang af grønlandsk litteratur. Timen i dag er skriftlig. Man trænger til at lære de mange regler i den grønlandske retskrivning – diktater, tavleøvelser, dupliserede øvelseshefter o. s. v. Af og til kommer der en fristil, der skal gennemgås. Det ligger lidt svært for nordgrønlandere at skulle skrive på sydgrønlandsk, hvor „s“, „ss“, „g“ og „ng“ skal kunne skelnes fra hinanden.

Næste frikvarter. Næste time. Historie. Timen begynder med sang.

Man har tidligere stiftet bekendtskab med sarkak-, dorset-, nordbo-, thule- o. s. v. kulturer. Nu høres der om kolonisationstiden. Læreren har gennemgået stoffet. Han har givet et par elever nogle minutter, hvor de har skullet forklare et emne, som læreren har opgivet. Timen går hurtigt, de får nye hjemmeopgaver, og så er det frikvarter.

Skindarbejde.

Foto: Valdemar Petersen.

Sidste formiddagstime. Idag er det sangtime. De fire af ugens dage slutter formiddagen ellers med foredrag. – Nye sange skal læres, kendte sange synges, „erinarssûtít“ og „højskolesangbogen“ ligger på bordene. Man har også duplikerede tillæg til den grønlandske sangbog.

Ti minutter før tolv ringes ud, kl. 12 skal der spises.

Borddækningen er klar. Det ringer ind. Bordbøn. „Værsgo“. Middagsmaden spises. Køkkenpigerne står ved lemmen fra køkkenet til spisestuen. Serveringen foregår her. . . Velbekomme! Eleverne rydder bordene for service og afleverer det ved lemmen.

Vi har middagspause til kl. 14. Nogle har i reglen ærinde til handelens eller kæmnerens kontorer eller andre ærinder i byen. Middagspausen benyttes til den slags ting. Nogle trækker frisk luft, med eller uden ski, andre igen musicerer på skolen, og nogle særligt ihærdige går i gang med lektielæsning, strømpevask, rengøring af værelset eller hjælper til med opvasken.

Kl. 14 begynder timerne igen. Idag har man dansk på skemaet. Der er to hold: for nybegyndere og for viderekomne. Fire timers dansk om ugen er for lidt. For at

Undervisning i at bøde garn.

Foto: Valdemar Petersen.

bøde herpå og give eleverne mere tid til at tænke og tale dansk, er der for holdet for viderekomne arrangeret aftenbesøg hos forskellige interesserede danske familier, hvor eleverne bliver tvunget til at tale dansk.

Kl. 14,50–15,10 er der thepause. – Næste time er valgfrit. Andelskundskab. Næsten alle elever er med til denne time. Vi har fire timer om ugen med valgfrie fag. Mandag eftermiddag er der to hold, der går til valgfrit, et oversættelses- og et bogføringshold. Disse gentages onsdag kl. 17. Tirsdag eftermiddag har man ligeledes én times valgfrit med musikforståelse og fiskeribiologi som emner. Til andelskundskab er næsten alle elever tilmeldt. Andelsbevægelsen og dens emner nævnes ofte i timerne.

Næste time er gymnastik for piger, hvor de må gå til byskolens gymnastiksal, en tur på 10–15 min. I morgen er det mændenes tur, de har idag sløjde, mens pigerne er borte

Der er for mange elever til de små værksteder, hvorfor mændene må deles i tre hold. Det ene hold har træsløjde, det andet ben- eller fedtstensarbejde, mens tredje

I spisestuen.

Foto: Valdemar Petersen.

hold foretager garnreparation. Læreren på dette hold har taget fiskerikursus i Danmark. Garn til undervisningen udlånes af de lokale fiskere. Holdene skifter i disse fag én gang om måneden.

Timen går hurtigt. Den sidste time før aftensmaden er valgfri. Som tidligere nævnt er der både oversættelses- og bogføringshold. Der er oversættelsesarbejder begge veje. På bogføringsholdet beskæftiger man sig med debet, kredit o. s. v. Over halvdelen af eleverne er med her.

Kl. 18 er timen forbi, og aftensmaden serveres. Alle hverdage er der undervisning til kl. 18 med undtagelse af lørdag, hvor der slutes kl. 12.

Men med aftensmaden er dagens arbejde og pligter ikke forbi. Kl. 20,00 har vi en foredragsholder fra byen.

Man har også andre aftenarrangementer. Mandag aften har man time, „Aktuelt“, der giver dybere baggrund for aktuelle begivenheder. Tirsdag aften er der intet arrangement, men tre hold fra „dansk for viderekomne“ aflægger deres ugentlige besøg hos danske familier. Onsdag aften er som sagt en fast foredragsaften.

Torsdag aften benyttes af elevernes egen forening som mødeaften. Fredag aften har pigerne syaften fra 20,30–23,00, en slags hyggeaften, mens mændene har fri. Lørdag aften arrangerer elevforeningen dans og underholdning skiftevis hver anden lørdag. Søndag aften er der intet arrangement.

Nu er kl. 23,55. Det ringer igen. Eleverne samles ved spisestuens klaver, og man slutter dagen med „Til vor lille gerning ud“ i grønlandsk version.

Dagen er endt. Alle går til værelserne, dørene låses, og lyset slukkes overalt, undtagen på værelserne.

